

نکاتی چند در مورد چکیده کل پایان نامه :

دانشجو با اختصاص یک یا دو صفحه به عنوان چکیده پایان نامه ، تلاش می کند دریچه ای کلی و گسترده را بر روی ذهن خواننده بگشاید . نقش اساسی این چکیده این است که به گونه ای کلی اهمیت و ضرورت قلمرویی که موضوع و مسئله در آن شکل می گیرد را نشان دهد . در چکیده غالباً با جملاتی سخن از شرایط و اوضاعی می رود که پژوهش گر بر اساس درک آن ، به موضوع پایان نامه روی آورده است . نکته اساسی این است که چکیده نباید بیش از اندازه طولانی باشد و مطالبی جزئی در آن گنجانیده شود . تاکید می شود در چکیده پایانه نامه اهمیت و ضرورت قلمرویی در سه موقعیت جغرافیایی به ترتیب جهان (بدون ذکر نام کشور و یا شهری) ، ایران (بدون ذکر نام شهری) ، و نمونه موردی تنظیم و طراحی می گردد .

✓ صفحه چهارم پایان نامه :

تشکر ، سپاس گزاری ، قدردانی ، تقدیرنامه

✓ صفحه پنجم پایان نامه :

اهداء ، تقدیم ، پیشکش

✓ صفحه ششم پایان نامه :

فهرست مطالب

✓ صفحه هفتم پایان نامه :

فهرست اشکال(عکس ، نمودار ، نقشه) ، جداول

❖ بخش نخست پایان نامه : تدوین طرح پژوهشی پایان نامه

✓ فصل نخست : مقدمه

کلیات ، تشریح موضوع و ضرورت انجام کار پایان نامه (بیان مسئله) ، معرفی اهداف پایان نامه (اهداف روندکاری یا رویه ای ، اهداف محتوایی) معرفی پرسش های مطرح در پایان نامه ، معرفی روش انجام کار پایان نامه (به صورت نوشتاری و نمودار)

❖ بخش دوم پایان نامه : (پارچه) ادراکی پژوهش

✓ فصل دوم : مقدمه

کلیات ، معرفی اهداف بخش دوم پایان نامه ، معرفی روش انجام کار بخش دوم پایان نامه (به صورت نوشتاری و نمودار)

✓ فصل سوم :

تعاریف و مفاهیم ، مروری بر مکاتب فلسفی / نظریه ها / رهیافت ها(دستاوردها) / قوانین و مقررات فرادست ، برنامه ها و اسناد توسعه مصوب (در مقیاس جهان ، ایران ، استان ، شهرستان ، شهر)/ استانداردها ، معیارها و

نکاتی چند در مورد فصل سوم پایان نامه :

دانشجو توجه داشته باشد که فصل سوم به دلیل گستردگی و تنوع در مطالب می تواند در چند فصل آورده شود . به طور مثال : مروری بر مکاتب فلسفی / نظریه ها / رهیافت ها در یک فصل آورده شود ؛ و قوانین و مقررات فرادست ، برنامه ها و اسناد توسعه مصوب (در مقیاس جهان ، ایران ، استان ، شهرستان ، شهر)/ استانداردها ، معیارها و در فصل دیگر آورده شود .

❖ بخش سوم پایان نامه : بررسی تجارب در رابطه با موضوع مورد پژوهش در سطح جهان و ایران

✓ فصل چهارم : مقدمه

کلیات ، معرفی اهداف بخش سوم پایان نامه ، معرفی روش انجام کار بخش سوم پایان نامه (به صورت نوشتاری و نمودار)

✓ فصل پنجم :

مروری بر تجارب جهانی در زمینه موضوع مورد پژوهش

نکاتی چند در مورد فصل پنجم پایان نامه :

در این فصل تجارب جهان در زمینه موضوع مورد پژوهش مورد توجه قرار می گیرد . دانشجویان توجه نمایند که این تجارب در دو دسته از کشورهایی بیشتر توسعه یافته و کمتر توسعه یافته و به صورت طبقه بندی شده ارائه می شود .

✓ فصل ششم :

مروری بر تجارب ایران در زمینه موضوع مورد پژوهش

❖ بخش چهارم پایان نامه : تشریح فرآیند انتخاب نمونه موردی و معرفی سافتار فضایی شهر منتخب به عنوان

نمونه موردی انتخاب شده

✓ فصل هفتم : مقدمه

کلیات ، معرفی اهداف بخش چهارم پایان نامه ، معرفی روش انجام کار بخش چهارم پایان نامه (به صورت نوشتاری و نمودار)

✓ فصل هشتم :

انتخاب و تشریح نمونه موردی پژوهش

نکاتی چند در مورد فصل هشتم پایان نامه :

دانشجو توجه داشته باشد که فصل هشتم به دلیل گستردگی و تنوع در مطالب می تواند در چند فصل آورده شود . بنابراین اختصاص یک فصل قادر نیست ، در خصوص فرآیند انتخاب نمونه موردی و تشریح ابعاد اجتماعی ، اقتصادی ، سیاسی ، فضایی ، و طبیعی آن حق مطلب را اداء نماید .

❖ **بخش پنجم پایان نامه :** به کارگیری فنون و روش های انتقاب شده در زمینه موضوع مورد پژوهش

✓ **فصل نهم : مقدمه**

کلیات ، معرفی اهداف بخش پنجم پایان نامه ، معرفی روش انجام کار بخش پنجم پایان نامه (به صورت نوشتاری و نمودار)

✓ **فصل دهم :**

این فصل شامل ۱- تشریح فنون و روش ها ، ۲- فرآیند انتخاب فنون و روش ها ، و ۳- نحوه به کارگیری فنون و روش ها در جامعه مورد پژوهش و در رابطه با موضوع مورد پژوهش می گردد .

نکاتی چند در مورد فصل دهم پایان نامه :

دانشجو توجه داشته باشد که فصل دهم به دلیل گستردگی و تنوع در مطالب می تواند در چند فصل آورده شود . بنابراین اختصاص یک فصل قادر نیست ، در خصوص تشریح فنون و روش ها ، فرآیند انتخاب فنون و روش ها ، و نحوه به کارگیری فنون و روش ها آن حق مطلب را اداء نماید .

❖ **بخش ششم پایان نامه :** به کارگیری فنون و روش های انتقاب شده در مرحله تجویز و ارائه راه حل های ممکن

در نمونه موردی

✓ **فصل یازدهم : مقدمه**

کلیات ، معرفی اهداف بخش ششم پایان نامه ، معرفی روش انجام کار بخش ششم پایان نامه (به صورت نوشتاری و نمودار)

✓ **فصل دوازدهم :**

در این فصل فنون و روش های انتخاب شده در جامعه مورد پژوهش برای ارائه راه حل های ممکن به کار گرفته می شوند .

✓ **فصل سیزدهم : جمع بندی و نتیجه گیری کل پایان نامه**

در این فصل چگونگی دست یابی به اهداف پایان نامه / پاسخ به پرسش های مطرح در پایان نامه / دستاوردهای اصلی پایان نامه / پیشنهادها پایان نامه انجام می گیرد .

❖ پیوست ها

نکاتی چند در مورد جایگاه "پیوست" و نقش آن در پایان نامه

در انتهای پایان نامه ، و قبل از درج منابع و ماخذ ، بخشی به نام "پیوست" می تواند طراحی و مورد توجه دانشجویان قرار گیرد . در قسمت "پیوست" یک پایان نامه ، پژوهش گر هر گونه سند ، مدرک و یا مطلبی که تصور می کند آگاهی و فهم خواننده و مخاطبان را به طور غیرمستقیم پیرامون فرآیند پژوهش افزایش می دهد ، دسته بندی می کند و برای هر یک شماره ای و به تناسب موضوع نامی انتخاب می کند و تحت عنوان "پیوست" به پایان ، پایان نامه خویش ، می افزاید . به طور مثال دانشجو یک نمونه از فرم پرسشنامه به کار گرفته در پژوهش خود را در قسمت پیوست قرار می دهد .

پیوست شماره (۱)

فرم پرسشنامه از کارشناسان و متخصصان

❖ منابع و ماخذ

نکاتی چند در ذکر منابع و ماخذ

منابع را به سه دسته ذیل طبقه بندی نمایید :

- ✓ منابع ایرانی
- ✓ منابع لاتین
- ✓ منابع اینترنتی

در انتهای پایان نامه ، منابع و ماخذ درج گردد .

منابع را بر مبنای ساختار آن یعنی کتاب ، مقاله ، مجله ، مصاحبه و دسته بندی نمایید .

در درج منابع به شکل زیر عمل می شود :

- ✓ کتاب با یک نویسنده : (نام خانوادگی ، نام کوچک ، « عنوان کتاب » ، نام مترجم ، ناشر ، محل نشر ، تاریخ انتشار ، نوبت چاپ ، شماره جلد ،
- ✓ کتاب با بیش از سه نویسنده : (نام خانوادگی نویسنده اصلی ، نام کوچک نویسنده اصلی ، و دیگران ، « عنوان کتاب » ، نام مترجم ، ناشر ، محل نشر ، تاریخ انتشار ، نوبت چاپ ، شماره جلد ،

نکاتی چند در انتخاب موضوع مورد پژوهش

دانشجویان در انتخاب موضوع مورد پژوهش باید به نکات زیر توجه داشته باشند :

- ۱- دانشجو توانایی خود را در نظر داشته باشد .
- ۲- دانشجو نیاز جامعه را در نظر داشته باشد .
- ۳- دانشجو با موضوع آشنایی داشته و در رابطه با آن تجاربی داشته باشد .
- ۴- دانشجو از موجود بودن منابع و اسناد قابل به کارگیری برای انجام پژوهش خود آگاهی داشته باشد .
- ۵- اسناد و منابع قابل به کارگیری برای انجام پژوهش باید دسته اول ، جدید و مستند باشد .
- ۶- موضوع انتخابی باید در رابطه با رشته تحصیلی باشد .

نکاتی چند در ساختار پژوهش

هر پژوهشی به طور کلی از سه قسمت اصلی تشکیل شده است که عبارت است از :

- ✓ مقدمه
- ✓ متن اصلی
- ✓ موخره

این سه قسمت در کل پایان نامه توزیع شده است . بنابراین به دانشجویان توجه می گردد با رعایت آداب نگارش فارسی و علمی ، در جهت رعایت این سه بخش کوشش نمایند .

در پایان هر بخش از پژوهش مکانی موسوم به پی نویس / پی نگار / پس نگار وجود دارد . دانشجویان مکلفند از ورود متون فرعی در متن اصلی پایان نامه جداً خودداری و آن را به پی نویس منتقل نمایند .

دانشجویان از به کارگیری واژه های لاتین در متن اصلی پایان نامه خودداری نموده و معادل واژه ها را چه لاتین و یا فارسی در قسمت زیرنویس / پانویس منتقل نمایند .

دانشجویان در کد گذاری رئوس مطالب به مطالب زیر توجه نمایند :

نشان دهنده فصل

۱-۱-۱-۱-۱

- ✓ کد گذاری از چپ به راست لحاظ گردد .
- ✓ از بکار گرفتن اعداد برای کدگذاری بیش از ۵ عدد خودداری شود .
- ✓ به دلیل این که فصول پژوهش به ترتیب و بدون تکرار تنظیم شده اند در کدگذاری نیازی به درج کد مربوط به بخش نیست.
- ✓ در کدگذاری بعدی از حروف ابجد الف ، ب ، ج ، د ، و استفاده شود .
- ✓ در کد گذاری بیشتر از دایره توپر ● استفاده شود .

به نمونه ای از صفحه بندی و کد گذاری به صورت زیر توجه کنید :

<p>فصل نخست : مقدمه</p> <p>کلیات</p> <hr/> <p>۱-۱- تشریح موضوع و ضرورت انجام پایان نامه</p> <hr/> <p>۱-۲- معرفی اهداف پایان نامه</p> <hr/> <p>الف) اهداف روندکاری:</p> <p>..... :</p> <p>..... :</p> <p>ب) اهداف محتوایی</p> <p>..... :</p> <p>..... :</p>	<p>فصل نخست</p> <p>مقدمه</p>	<p>بخش نخست</p> <p>تدوین طرح پژوهشی پایان نامه</p>
--	------------------------------	--

نکاتی چند در شماره گذاری صفحات

- ✓ صفحات اختصاص یافته برای زینت بخشیدن به نام پروردگار متعال ، چکیده کل پایان نامه و تشکر و اهداء نیازی به شماره گذاری ندارند .
- ✓ از صفحات اختصاص یافته برای فهرست مطالب و اشکال و جداول تا قبل از ورود به بخش نخست نیازی به شمارگذاری با اعداد صحیح نمی باشد و دانشجویان با استفاده از اعداد رومی و یا اعداد حروفی نسبت به شماره گذاری مبادرت نمایند .
- ✓ با ورود به بخش نخست پایان نامه شماره گذاری بر مبنای اعداد صحیح آغاز می گردد .
- ✓ برای شماره گذاری صفحات ، بهترین مکان وسط در پایین صفحه توصیه می گردد .

نکاتی چند در صفحه پردازی و تنظیم صفحه

- ✓ اندازه قلم متون اصلی ۱۲ و فونت به کارگیری Bnaznin
- ✓ اندازه قلم رئوس اصلی مطالب ۱۴ و فونت به کارگیری Btitr
- ✓ اندازه قلم رئوس فرعی مطالب ۱۳ و فونت به کارگیری Btitr
- ✓ محدوده خطوط تمام صفحات (حاشیه صفحه) در چهار طرف به میزان ۲/۵۰ سانتی متر تنظیم شود و اندازه Gutter Position معادل ۱/۵ سانتی متر و از سمت راست صفحه تنظیم گردد .
- ✓ فاصله خطوط از هم ، Single تنظیم شود .
- ✓ در طراحی صفحه نیازی به کادر صفحه یا Page Border نمی باشد .
- ✓ در بالای صفحه (سرفصله- Header) درج شاخصه هویتی الزامی است .
- ✓ صفحه به صورت ایستاده تنظیم شود .

نکاتی چند در تعیین جلد پایان نامه

- ✓ پایان نامه در قطعه A4 طراحی گردد .
 - ✓ رنگ جلد پایان نامه ، زرشکی می باشد .
 - ✓ نوع صحافی گالینگور زرکوب می باشد .
-
- ✓ دانشجویان توجه نمایند که هر پژوهشی هم چون پایان نامه ، بر مبنای یک فرآیند علمی استوار است . بنابراین با تاکید بر طبقه بندی موضوعات ، نوشته ها ، و هر یک از اجزاء و عناصر و عوامل پژوهش ، در انجام یک فرآیند علمی طبقه بندی شده کوشش نمایید .
 - ✓ کوشش کنید از به کارگیری اول و دوم شخص مفرد و جمع در افعال ، خودداری ، و کماکان از افعالی که سوم شخص مفرد و جمع هستند استفاده نمایید .
 - ✓ کوشش کنید از علامات آئین نگارش فارسی هم چون ، ؛ ، و ، " : « » - () : " " و به خوبی استفاده شود.
 - ✓ در صورت بهره برداری مستقیم از جمله و یا پاراگرافی ، ذکر منبع در انتهای جمله و یا پاراگراف الزامی است .
 - ✓ کوشش کنید موضوعی را برای پایان نامه خود انتخاب نمایید که دارای تازگی بوده و تکراری نباشد .
 - ✓ کوشش کنید در انتخاب موضوع پایان نامه به جای آن که اقیانوسی بزرگ را با عمق اندک انتخاب کنید ، دریاچه ای کوچک با ژرفای زیاد را برگزینید .

نکاتی چند درباره مراحل موجود در فرآیند پژوهش در رشته مهندسی شهرسازی

- دانشجویان توجه نمایند که رشته تحصیلی مهندسی شهرسازی ، اساساً بر مبنای فرآیند علمی برنامه ریزی برای شهرها استوار است . این فرآیند به طور کلی از سه بخش (مرحله) اصلی به شرح زیر تشکیل شده است که عبارتند از :
- ✓ مرحله نخست : شناخت از وضعیت جامعه مورد برنامه ریزی
 - ✓ مرحله دوم : تحلیل و استنتاج از اطلاعات و داده ها
 - ✓ مرحله سوم : تجویز ، پیشنهاد و توصیه
- بنابراین یک پایان نامه شهرسازی ، الزاماً و باید در فرآیند پژوهش خود به رعایت مراحل فوق توجه کامل مبذول فرماید .
- دانشجویان توجه نمایند که "تحلیل و استنتاج" بلافاصله پس از مرحله "شناخت و تشریح وضعیت موجود" و در همان فصل آورده می شود ، اما مرحله "تجویز" در فصول بعدی نوشته می شود .
- دانشجویان توجه نمایند که هر یک از مراحل سه گانه فوق دارای جداول آماری ، نمودارهای ستونی ، دایره ای ، خطی (حسب مورد) خواهد بود . بنابراین علاوه بر درج نوشتار ، ترسیم اطلاعات آماری و بصری مورد تاکید است . به مثال زیر توجه فرمایید :

شناخت از ویژگی های جمعیتی :

بخش شناخت

نوشتار

جدول شماره (۱) : معرفی تعداد و نسبت جمعیت شهر قزوین به تفکیک سال های سرشماری

سال	تعداد جمعیت	درصد جمعیت
۱۳۸۵		
۱۳۹۰		

جدول

نمودار

بخش تحلیل و استنتاج

نوشتار

جدول شماره (۱) : معرفی تعداد و نسبت جمعیت شهر قزوین به تفکیک سال های سرشماری

سال	تفاضل جمعیت	ترخ رشد جمعیت
۱۳۸۵		
۱۳۹۰		

جدول

نمودار

نکاتی چند در روح نگارش یک پژوهش علمی

دانشجویان در سراسر فرآیند پژوهشی خود همیشه باید به موارد زیر توجه نمایند :

- ✓ پایان نامه خود را بر مبنای یک روش علمی پایه گذاری نمایید .
- ✓ پایان نامه خود را به صورت طبقه بندی شده انجام دهید .
- ✓ انتظام بخشی در پایان نامه را فراموش نکنید .
- ✓ عقلایی بودن را در انجام کار مد نظر قرار دهید و از تخیل و توهم و داستان سرایی کردن بپرهیزید .
- ✓ بی طرفی را همیشه توجه نمایید و از قضاوت و پیش داوری های عجولانه خودداری نمایید .
- ✓ واقعیت گرایی و واقع بینی چارچوب یک پژوهش می باشد .
- ✓ از زیاده نویسی ، حاشیه نویسی و هر آن چه که موجب حجیم شدن بی مورد پایان نامه می شود خودداری نمایید .
- ✓ هر گونه استفاده از منابع دیگر بدون ذکر منبع ، در یک پژوهش علمی هم چون پایان نامه ، پذیرفتنی و بخشودنی نیست .
- ✓ همیشه و در همه حال امانت دار خوبی باشید .